

Қазақ тілі мен әдебиеті

9 сынып

Бөлім: Жолың болсын, жолаушы

5-сабақ

Тақырып: Ағам ұшақпен ұшып кетті

Сабақтың тақырыбы: *Ағам ұшақпен ұшып кетті*

Оқу мақсаттары:

- А.9.2.4.1 шығарманың идеясы мен мазмұнына байланысты «автордың ойын» бағалау;
- Ж.9.4.3.1 жазба жұмыстарында афоризмдерді тиімді қолданып жазу;

Сабақ мақсаты

- ✓ тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың шынайылығы мен нақтылығын анықтау
- ✓ өзгелік етістің қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану

Тыңдалым

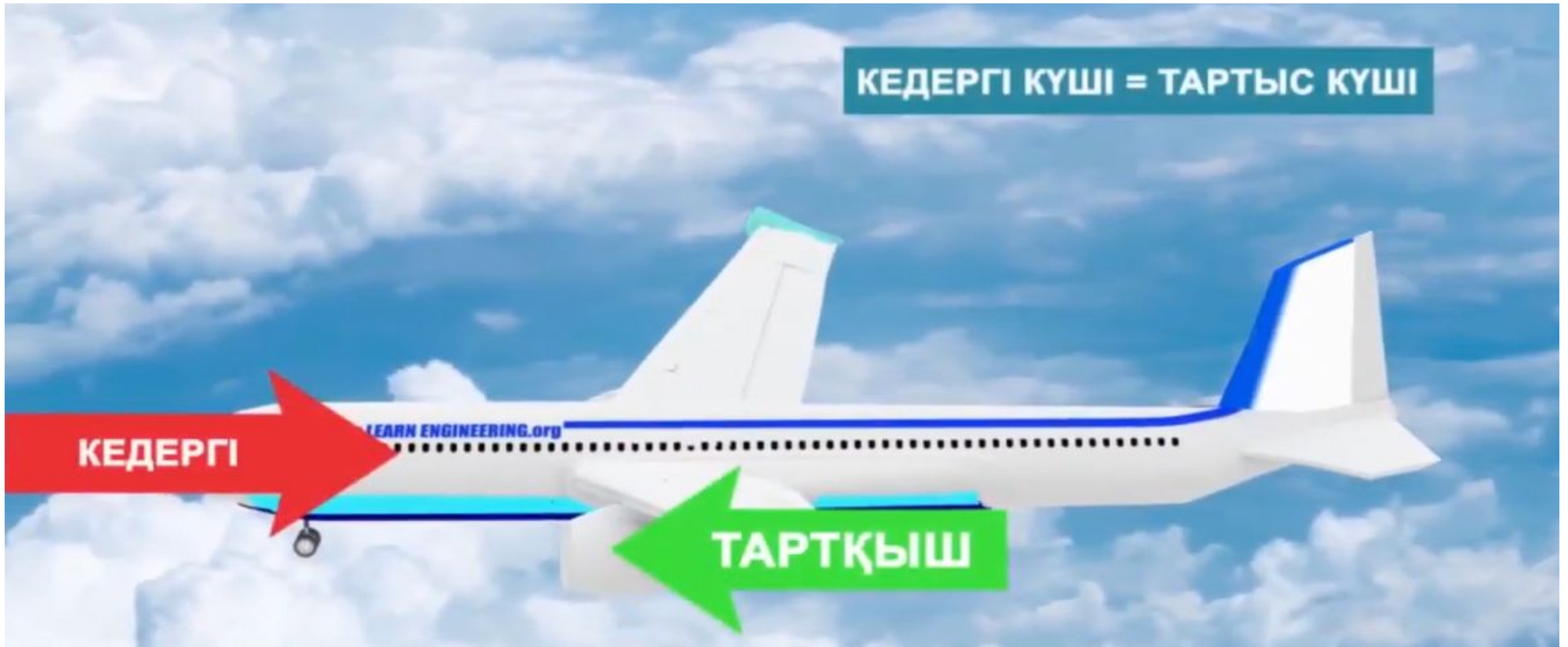

Дескриптор:

-мәтінді тыңдайды;

-мәтіннің негізгі мазмұнын түсінеді, ақпараттың шынайылығы мен нақтылығын анықтайды.

<https://www.youtube.com/watch?v=LnrMtVrzFvY>

Өзгелік етіс — Понудительный залог

Кимылдың іс-әрекеттің сөйлемдегі іс-несі тікелей өзі емес, екінші басқа субъекет, кимылды орындаушы арқылы істелінетінін білдіреді

Понудительный залог образуется при помощи суффиксов

-дыр, -дір, -тыр, -тір, -ғыз, -гіз, -қыз, -кіз.

Этот залог отсутствует в русском языке.

Он обозначает “заставить, понудить, попросить, позволить, совершить какое-либо действие или принять иную форму состояния” и образуется при помощи суффиксов.

Мысалы: *Біз оған өлең айт-қыздық.* — Мы заставили его читать стихи.

Мен көйлек сатып ал-ғыз-дым. — Я попросила себе купить платье.

1-тапсырма

- Кешіріңіз, Алматыға дейін ұшақ неше сағат ұшады?
- Ұшақ Алматыға дейін 1 сағат 20 минут ұшады.
- Ұшаққа бір билет бар ма?
- Сізге қай күнге керек?
-
- ?
-
- ?

Дескриптор:

- диалог не туралы екенін болжайды;
- диалогті өз бетінше тақырыпқа сай жалғастырады;
- өзгелік етісті орынды қолданады.

2-тапсырма

ЖАЗЫЛЫМ

Жазда ұшақпен шетелге ұшасың. Ұшаққа қандай заттарды алуға болады? Тізімін жаса. Сол сөздермен сөйлем құра.

Дескриптор:

- ұшаққа керек заттарды болжап, тізімін жасайды;
- сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап, өзгелік етістерді қатыстырып жазады.

Қажетті сөздер

Болады

Болмайды

ҚҰЖАТ

ӘУЕБИЛЕТІ

ӨТКІР ЗАТ

1л артық СУ

Өзін-өзі бағалау немесе өзін-өзі тексеру:

**Орындай
алмадым...**

**Аздап
қиналдым.**

**Тапсырманы
орындадым,
алақай!**

Кері байланыс.

- Маған ... қиын болды.
- Мен ... түсіндім.
- Мен ... үйрендім.

Үй жұмысы:

ОҚЫЛЫМ ЖАЗЫЛЫМ

5-тапсырма. Мәтінді оқы. Тақырып қой.

Жолсерік — жолаушыларға қызмет көрсететін адам. Олар пойыз вагонындағы тәртіпті бақылап, жолаушылардың жағдайын жасайды. Ұшақтағы жолаушылардың қауіпсіздігін, жайлылығын қамтамасыз ететін әуе кемесі экипажының құрамындағы маманды да «жолсерік» деп атайды. Жолсеріктер апат бола қалған жағдайда алғашқы медициналық көмек көрсетуі керек. Олар ұшақта, пойызда қызмет көрсетіп, ақыл-кеңес береді.

АЙТЫЛЫМ

6-тапсырма. Отбасыңмен бірге ұшақпен шетелге демалуға ұшып барасың. Кенет інің су ішкісі келетінін айтты. Жолсерікті қалай шақырасың? Көршіңмен осы тақырыпта диалог құр.